МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «Індустрія здорового харчування»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Індустрія здорового харчування».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/ .

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Індустрія здорового харчування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2024-2025 навч. року** за анкетою: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають *Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ*.

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ.

Всього опитані **105 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр», крім 1 курсу), що склало **95%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою.

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 1.

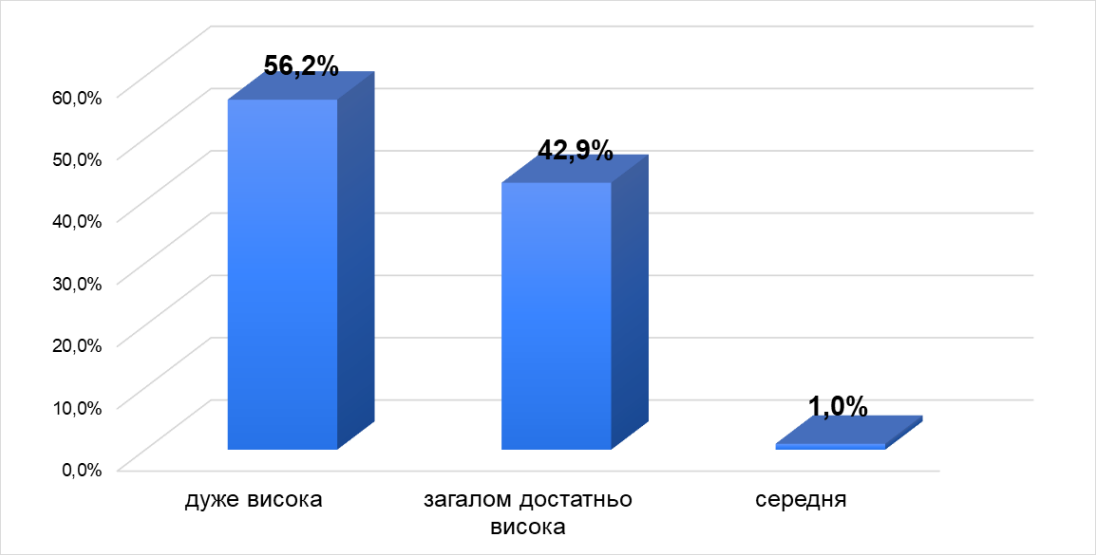

Рисунок 1 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти *(у відсотках)*

З аналізу рисунку 1 не важко пересвідчиться у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 56,2% та «загалом достатньо висока» 42,9%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

Рисунок 2 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті *(у відсотках)*

Аналіз рисунку 2 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 100% «ні, не стосуються зовсім».

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?»*. Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

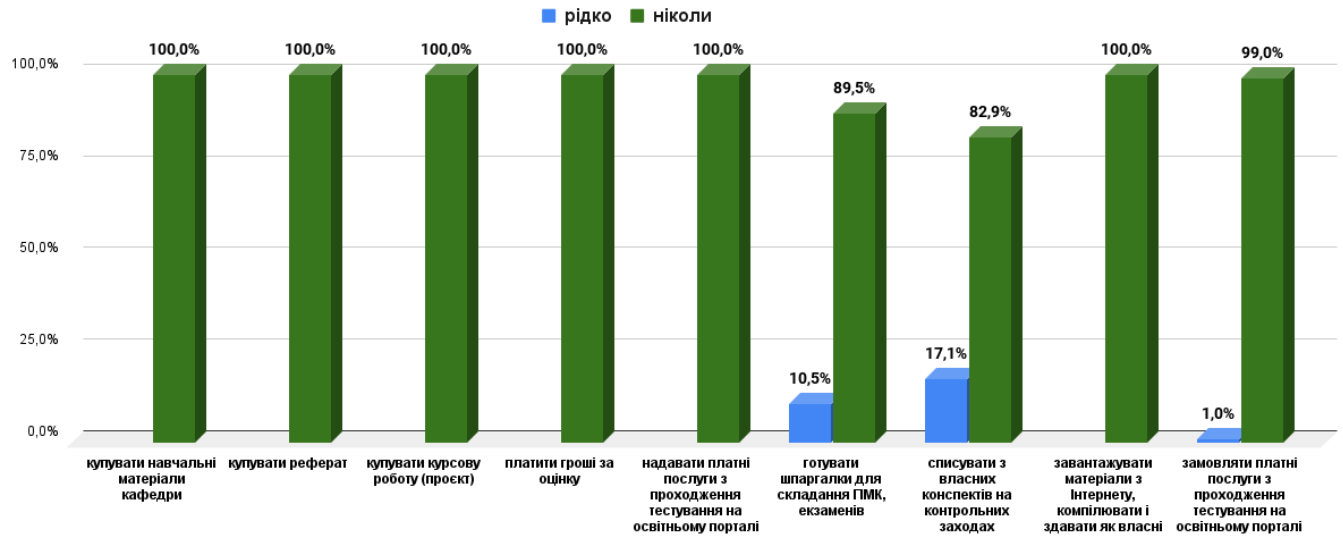

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті *(у відсотках)*

Аналіз відповідей показує, що в середньому 96,8% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «часто» і «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (10,5%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (17,1%).

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?»*. Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проєкт);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;

– для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;

– для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **98 (93,33%)** з **105** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб: «для того, щоб отримати потрібну оцінку» - 98 респондентів (100% – 2 курсу).

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *«В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?»*. Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

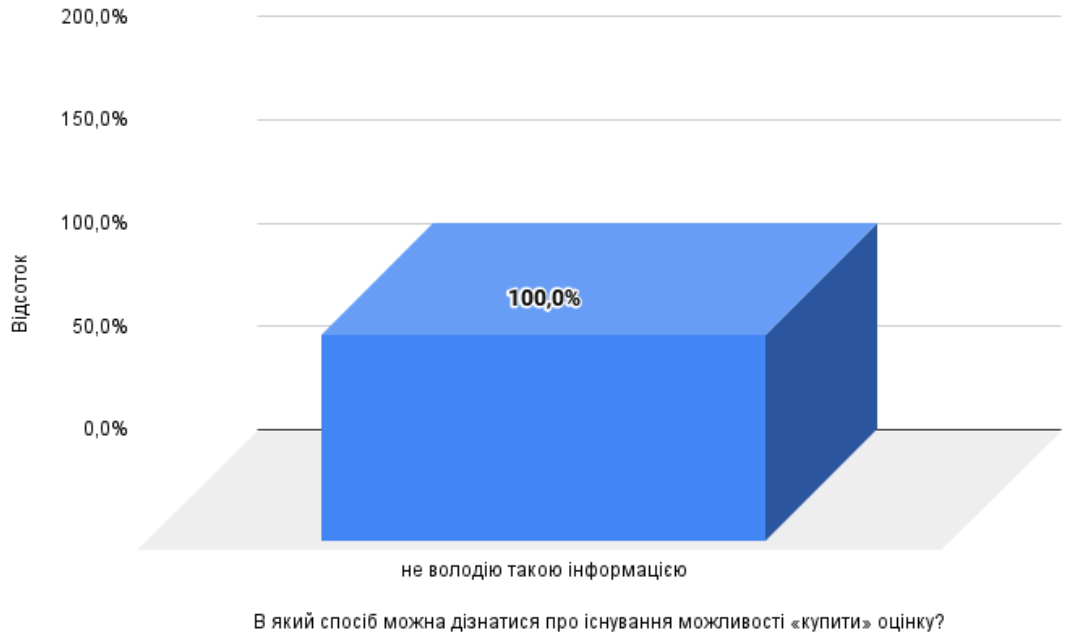

Рисунок 4 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*

З рисунку 4 видно, що 100% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)».* Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

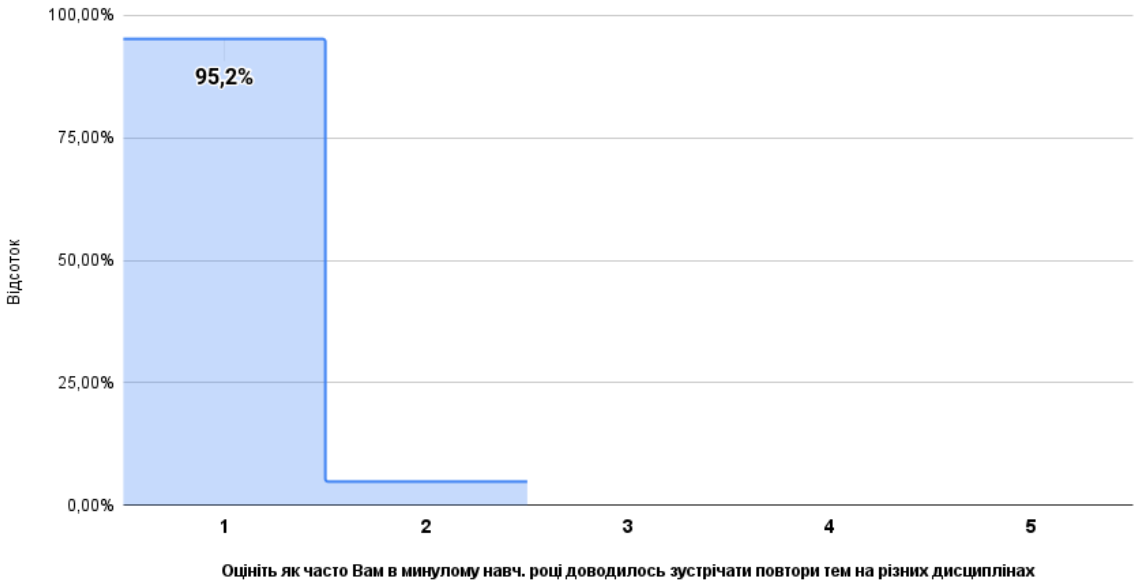

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*

Аналіз рисунку 5 показує, що 95,2% здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 4,8% «скоріш не доводилось».

7. На питання «*Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?*» респонденти відповіли, що не доводилось 87% та важко відповісти 13% (рис. 6).

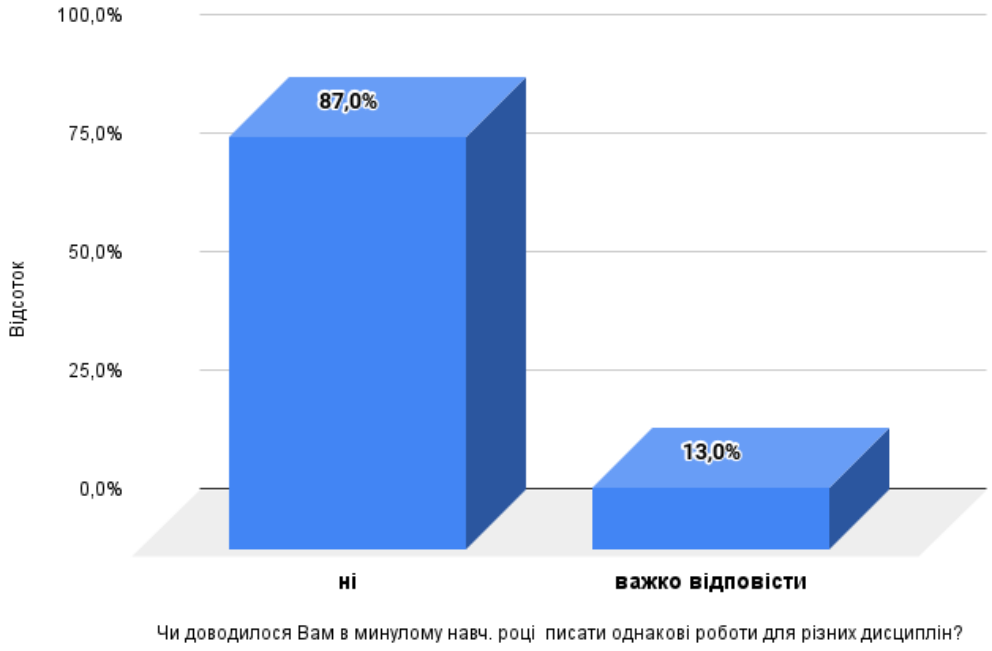

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*

8. На питання «*Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?*» 5% респондентів відповіли, що не доводилось, та 95%, відповідно, «так» (рис. 7).

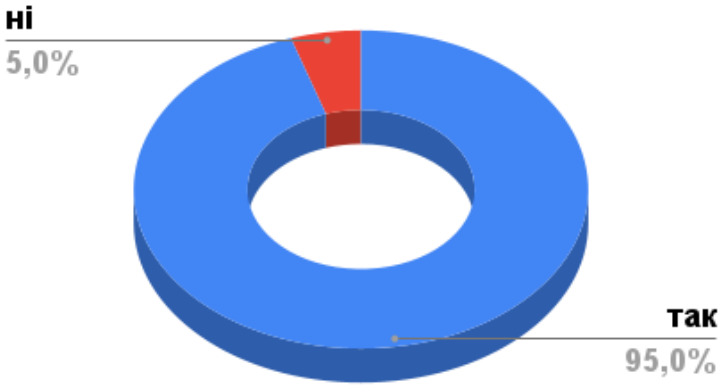

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності *(у відсотках)*

9. На питання *«Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?»* здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 46,7% як «помірне навантаження» та 43,8% «скоріш надмірне» (рис. 8).

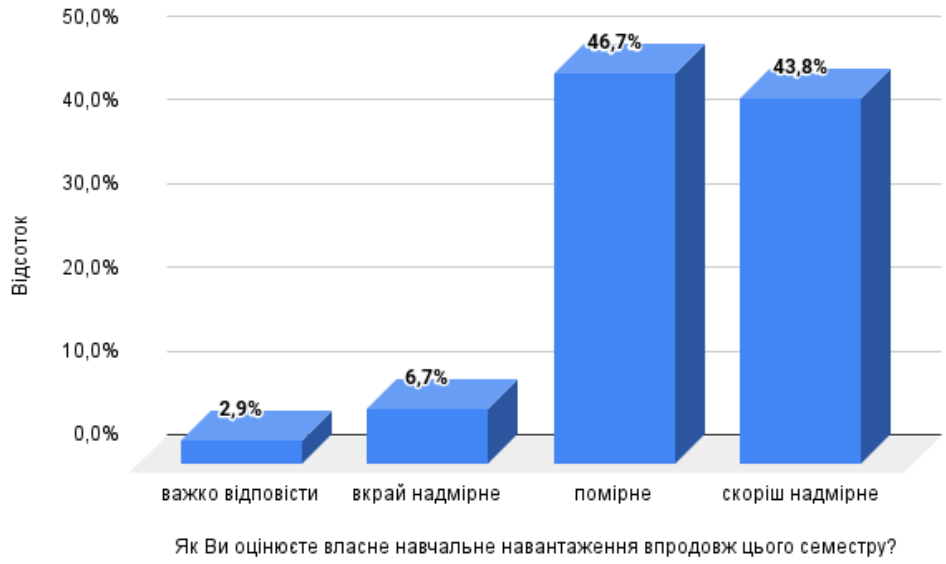

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів *(у відсотках)*.

Висновки

Відповідно до аналізу результатів моніторингу оцінювання академічної доброчесності здобувачами освітньо-професійної програми «Індустрія здорового харчування» другого (магістерського) рівня вищої освіти вказують на те, що респонденти оцінюють якість освіти, як достатньо високу, а саме рівні «дуже висока» 56,2% та «загалом достатньо висока» 42,9%.

У моніторингу оцінювання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти за освітньою програмою «Індустрія здорового харчування» взяли участь 105 респондентів, що становить 95% від загальної кількості студентів цієї програми.

Всі 100% респондентів зазначили, що в ТДАТУ відсутня корупція. Це є важливим свідченням високої академічної доброчесності викладачів та адміністрації.

Моніторинг свідчить, що організація та проведення освітнього процесу в ТДАТУ в основному ґрунтується на принципах доброчесності. Лише 10,5% респондентів зазначили, що готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів, 17,1% користувалися власними конспектами під час контрольних заходів, 100% респондентів не мають інформації про «можливість купівлі оцінки», що свідчить про високу ефективність впровадження антикорупційних заходів в ЗВО.

Аналіз опитування показав, що більшість здобувачів (95,2%) не стикалися з повторенням тем у різних дисциплінах. Усі респонденти зазначили, що не виконували однакові роботи для різних предметів. В результаті обробки відповідей щодо відвідування курсів з академічного письма та академічної доброчесності було виявлено, що 95% здобувачів проходили такі курси.

Враховуючи вищезазначене, кафедра харчових технологій та готельно-ресторанної справи має намір активно підтримувати та популяризувати основні принципи академічної доброчесності серед студентів програми «Індустрія здорового харчування» в університеті. Для досягнення цієї мети заплановано проведення наступних заходів:

– продовжувати інформувати здобувачів вищої освіти про дотримання Кодексу честі, Антикорупційної програми, Положення про академічну доброчесність та правила щодо запобігання і виявлення академічного плагіату в ТДАТУ;

– застосовувати завдання відкритого типу, які потребують аналітичного підходу, критичного мислення та індивідуального виконання, що ускладнює списування або використання шпаргалок;

– запроваджувати додаткові заходи для розвитку у здобувачів навичок самоорганізації, самодисципліни та управління часом;

– інформувати студентів про систему оцінювання знань, що функціонує в університеті;

– проводити кураторські години перед тижнями ПМК та сесій, надаючи додаткові роз'яснення щодо механізмів оцінювання та зворотного зв’язку після складання екзаменів або тестів.

Вищенаведені заходи допоможуть зміцнити культуру академічної доброчесності серед студентів та підвищити якість навчання за освітньо-професійною програмою «Індустрія здорового харчування».

Гарант ОПП «Індустрія здорового харчування»
другого (магістерського)
рівня вищої освіти,
к.т.н, доцент Тетяна Колісниченко

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент Радміла СКЛЯР